Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch bele d

Auteur
[redacted]

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

TER BESLISSING
Datum
10 november 2022

Kenmerk
DGA-EIA / 22544899

Kopie aan

BHM 22545934

Bijlage(n)
1

nota

Nadere bepalingen voor ingangsjaar GLB 2023

Parafenroute

[redacted]	[redacted]	**Directeur RVO** [redacted]
[redacted]	[redacted]	**MT-lid NV** [redacted]
[redacted]	[redacted]	

Aanleiding

In het Commissiedebat Landbouw, Klimaat en Voedsel van 20 oktober 2022 heeft u toegezegd aan te geven hoe het ingangsjaar van het GLB vorm krijgt. Dit in reactie op de zorg van leden van de Tweede Kamer dat er voor boeren weinig tijd is voor de voorbereiding. Op woensdag 16 november is het Commissiedebat Landbouw- en Visserijraad en staat de aanbiedingsbrief van het Nationaal Strategisch Plan (NSP) op de agenda. Bij voorkeur informeert u de Tweede Kamer vooraf via de bijgevoegde brief.

Geadviseerd besluit

U kunt de brief ondertekenen.

In de brief informeert u de voorzitter van de Tweede Kamer over de flexibiliteit in de wijze van aanvragen van het GLB en de toepassing van de Uitvoeringsregeling GLB 2023. Beide zorgen ervoor dat er ruimte ontstaat in 2023 om te leren werken met het aangepaste GLB.

Kernpunten

- Het ingediende NSP is door uw ambtsvoorganger op 3 oktober jl. aan de Tweede Kamer aangeboden. Op 20 oktober heeft u hierover in het Commissiedebat gesproken. De aanbiedingsbrief en het NSP staan op de agenda van het Commissiedebat Landbouw- en Visserijraad van 16 november.
- De uitvoeringsregeling GLB 2023 is op 10 november 2022 gepubliceerd. Hiermee is er zowel helderheid over het NSP als over de vertaling daarvan in de regelgeving.

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch bele d

Kenmerk
DGA-EIA / 22544899

- De duidelijkheid over het GLB is op een laat moment gekomen. De vertaling naar de specifieke situaties op boerenbedrijven kan daardoor later op gang komen. Hierdoor is er begrijpelijk onzekerheid bij boeren over de toepassing van de regels van het GLB in 2023. Dit eerste jaar wordt dan ook als leerjaar gezien, ook voor de overheid. Met de bijgevoegde brief informeert u de Tweede Kamer over de onderstaande punten.
- In de uitvoeringsregeling GLB 2023 heeft u opgenomen dat voor nieuwe voorwaarden in het GLB er bij niet-nakoming in 2023 in principe alleen waarschuwingen worden gegeven, geen sancties.
- Daarnaast heeft het GLB vanaf 2023 al meer flexibiliteit dan de afgelopen jaren. Boeren hebben de mogelijkheid om hun aanvraag aan te passen tot uiterlijk 30 oktober 2023. Dit kan bijvoorbeeld als activiteiten toch niet uitgevoerd gaan worden. Ook kunnen administratieve fouten tot 30 november 2023 zonder sanctie worden aangepast.
- Door deze flexibiliteit in het systeem en het uitgangspunt dat voor nieuwe voorwaarden in het eerste jaar geen sanctie wordt opgelegd, kunnen boeren en overheid in 2023 leren hoe het systeem werkt.
- Hierbij is het van belang om bij onverwachte uitkomsten in overleg met de sector naar oplossingen te zoeken en het risico daarvan niet bij de boer te leggen. Hiervoor zal met RVO gekeken worden of er situaties zijn waar de late bekendmaking van de voorwaarden, de complexe samenhang van regels, of onjuiste registratie in de RVO-systemen voor niet-nakoming van de GLB voorwaarden kunnen zorgen. Het is niet uit te sluiten dat daarbij een EU-conformiteitsrisico kan ontstaan.
- Op het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) gaat de brief specifiek in (zie ook de toelichting bij deze nota). Hierin wordt aangegeven dat ook bij het ANLb wordt uitbetaald voor wat is uitgevoerd en dat ook gewerkt wordt met waarschuwen en niet direct sanctioneren. Daarnaast geeft u aan dat er meer tijd is voor het doorvoeren van aanpassingen, aangezien de gebiedsaanvragen momenteel worden gemaakt zonder dat er volledige duidelijkheid is over de toepassing van het GLB en de ingetekende landschapselementen.
- Uw ambtsvoorganger heeft aangegeven de instapeis voor de ecoregeling te verlagen. U vult dat in deze brief in door aan te geven dat het aantal punten dat per hectare behaald moet worden van de instapeis voor biodiversiteit en landschap éénmalig met 10% is verlaagd.
- Over GLMC 4 (bufferstroken) geeft u aan dat u in 2023 geen variatie ten opzichte van de hoofdteelt noodzakelijk maakt. Door het late bekend worden van het NSP zijn bufferstroken mogelijk al (deels) ingezaaid met wintergewassen. Dit is door deze bepaling vanuit het GLB geen bezwaar. Toepassing van gewasbescherming of meststoffen blijft in 2023 in het GLB op de bufferstrook niet mogelijk. Daarnaast licht u toe wat er onder bodembedekking wordt verstaan onder GLMC 6 (minimale bodembedekking).
- U informeert de Tweede Kamer over de vertraging die is ontstaan bij de simulatietool. RVO had voorzien begin november een tussenversie op te leveren, deze is door technische tegenvallers met een maand vertraagd. Het streven van RVO blijft om in februari de definitieve versie op te

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch bele d

Kenmerk
DGA-EIA / 22544899

leveren, waarin boeren het GLB in de eigen RVO omgeving kunnen simuleren. De simulatietool helpt bij het begrijpen van het stelsel en de doorwerking van de ecoregeling. Deze latere oplevering is daarmee heel vervelend. Door extra inzet op de "reguliere" communicatie wordt getracht de deelnemers goed te informeren zonder de simulatietool.
- Tot slot informeert u de Tweede Kamer over de wijze waarop in het NSP is omgegaan met een oproep van de Vogelbescherming over handhaving van het scheurverbod. Ook geeft u aan dat er geen invulling kon worden gegeven aan een mogelijkheid om gebieden met natuurlijke beperkingen te ondersteunen in het GLB. Dit omdat inhoudelijk de focus op andere thema's is gelegd.

Toelichting

<u>Nadere toelichting op het ANLb</u>

- Bij het ANLb wordt bij het sanctieregime uitgegaan van het principe dat er wordt uitbetaald voor het beheer dat een collectief heeft uitgevoerd. Daar waar het niet is uitgevoerd leidt dit niet meteen tot een extra korting op een betaling, maar tot een gesprek en/of waarschuwing. Daarbij is het uitgangspunt dat minimaal het beheer wat in 2022 is uitgevoerd, ook in 2023 minimaal mogelijk is.
- Een complicerende factor is dat de ANLb-openstelling al is gestart en de collectieven nu werken aan een gebiedsaanvraag. Eind december 2022 sluit de openstelling en is een groot deel van het jaarlijks beheer ingetekend. In de brief geeft u aan dat u met provincies hebt afgesproken om meer ruimte te bieden voor het aanpassen van aanvragen en het jaarlijks beheer, zodat nog tot volgend jaar zomer aanvragen kunnen worden bijgesteld.
- Daarnaast geeft u aan dat u een aantal wijzigingen doorvoert in de Beleidsregel "verlagen subsidie GLB", waarin het controle- en handhavingsbeleid van het ANLb voor een groot deel is vastgelegd.
- Doordat al begonnen is met het opstellen van een aanvraag en het indienen van het jaarlijks beheer, is de kans zeer reëel dat er administratieve fouten ontstaan. Met name het laat toegankelijk zijn bij RVO van de landschapskaart kan voor collectieven veel aanpassingen opleveren, die zij pas kunnen doorvoeren nadat boeren zelf hun aanpassingen hebben gemaakt. U geeft aan dat provincies en u met de collectieven in gesprek blijven om waar mogelijk onduidelijkheden die voortvloeien uit regelgeving, systeemveranderingen en afstemming met andere beleidsterreinen weg te nemen.